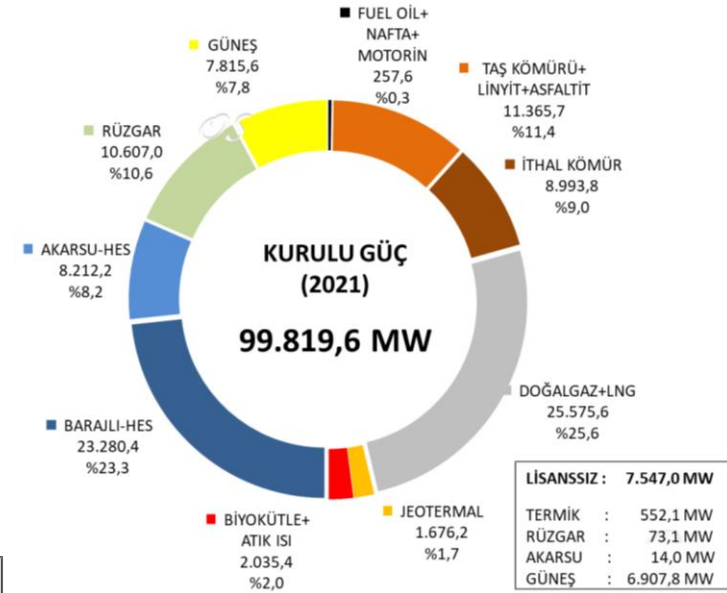
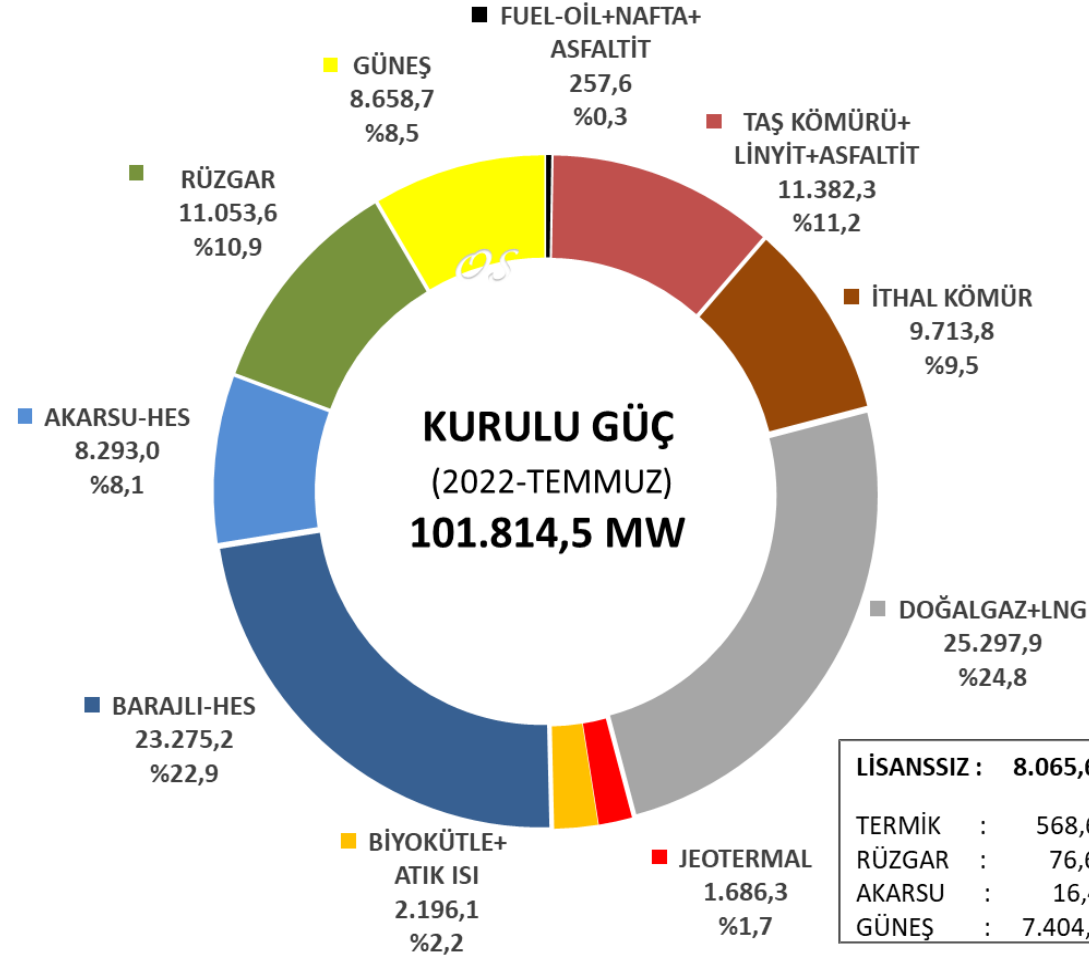

TÜRKİYE'DE ELEKTRİK ENERJİSİ

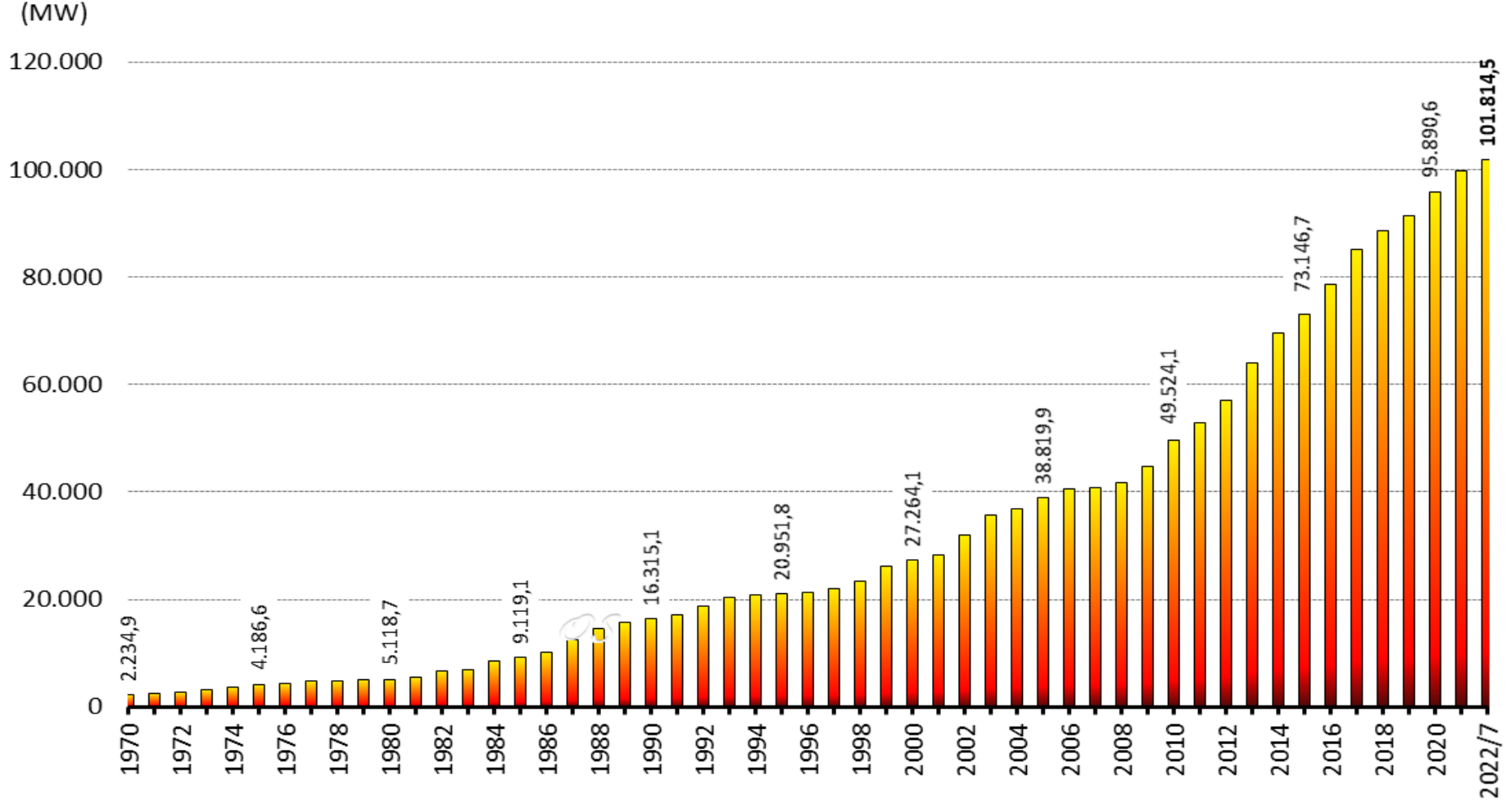

Sunumda yer alan bilgi ve grafikler kaynak gösterilmesi koşuluyla kullanılabilir.

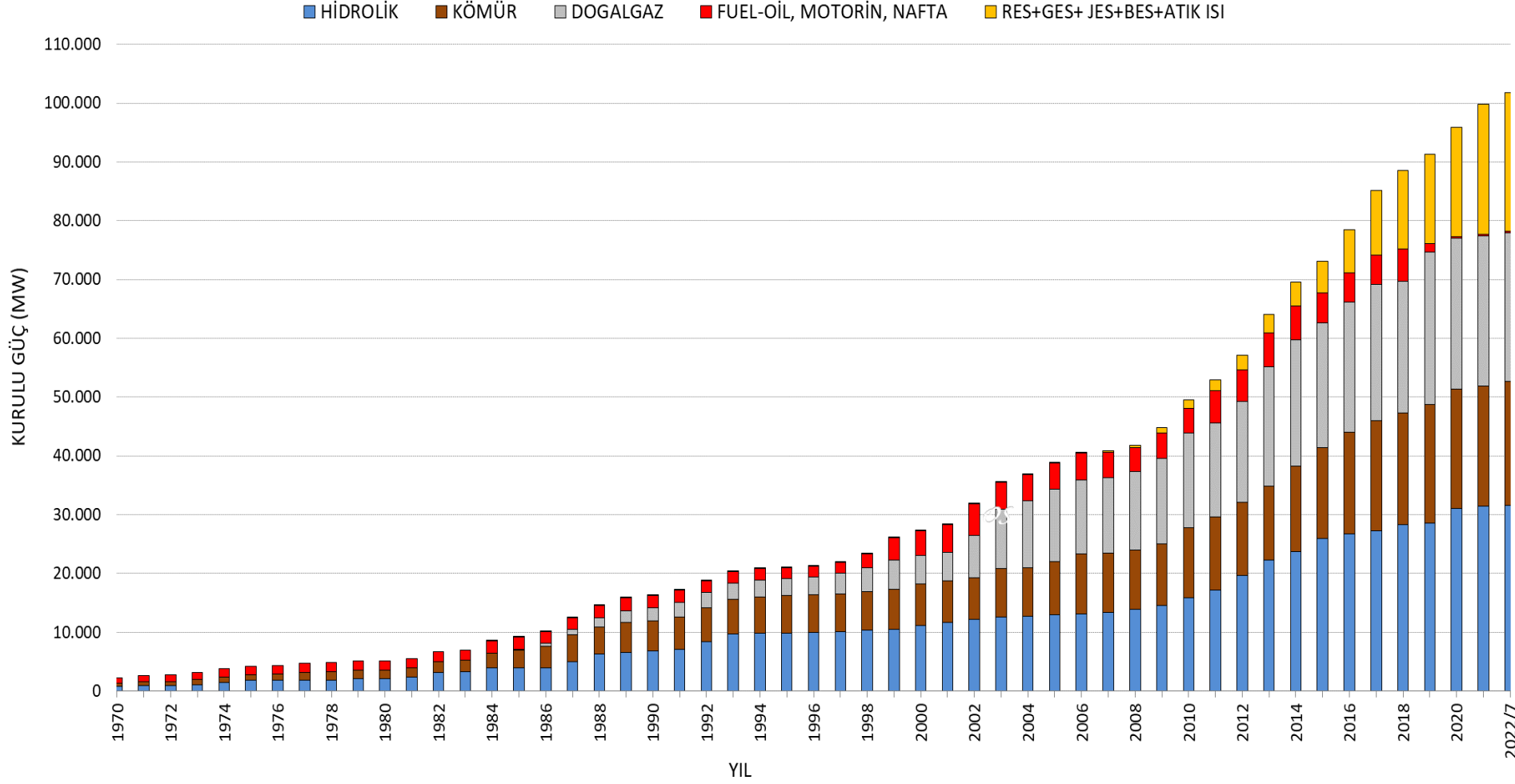
TÜRKİYE'DE ELEKTRİK ENERJİSİ KURULU GÜCÜ

TÜRKİYE'DE ELEKTRİK ENERJİSİ KURULU GÜCÜNÜN YILLARA GÖRE DEĞİŞİMİ (1970 – 2022)

TÜRKİYE'DE ELEKTRİK ENERJİSİ KURULU GÜCÜNÜN KAYNAKLARA GÖRE DEĞİŞİMİ (1970 - 2022)

KURULU GÜÇ

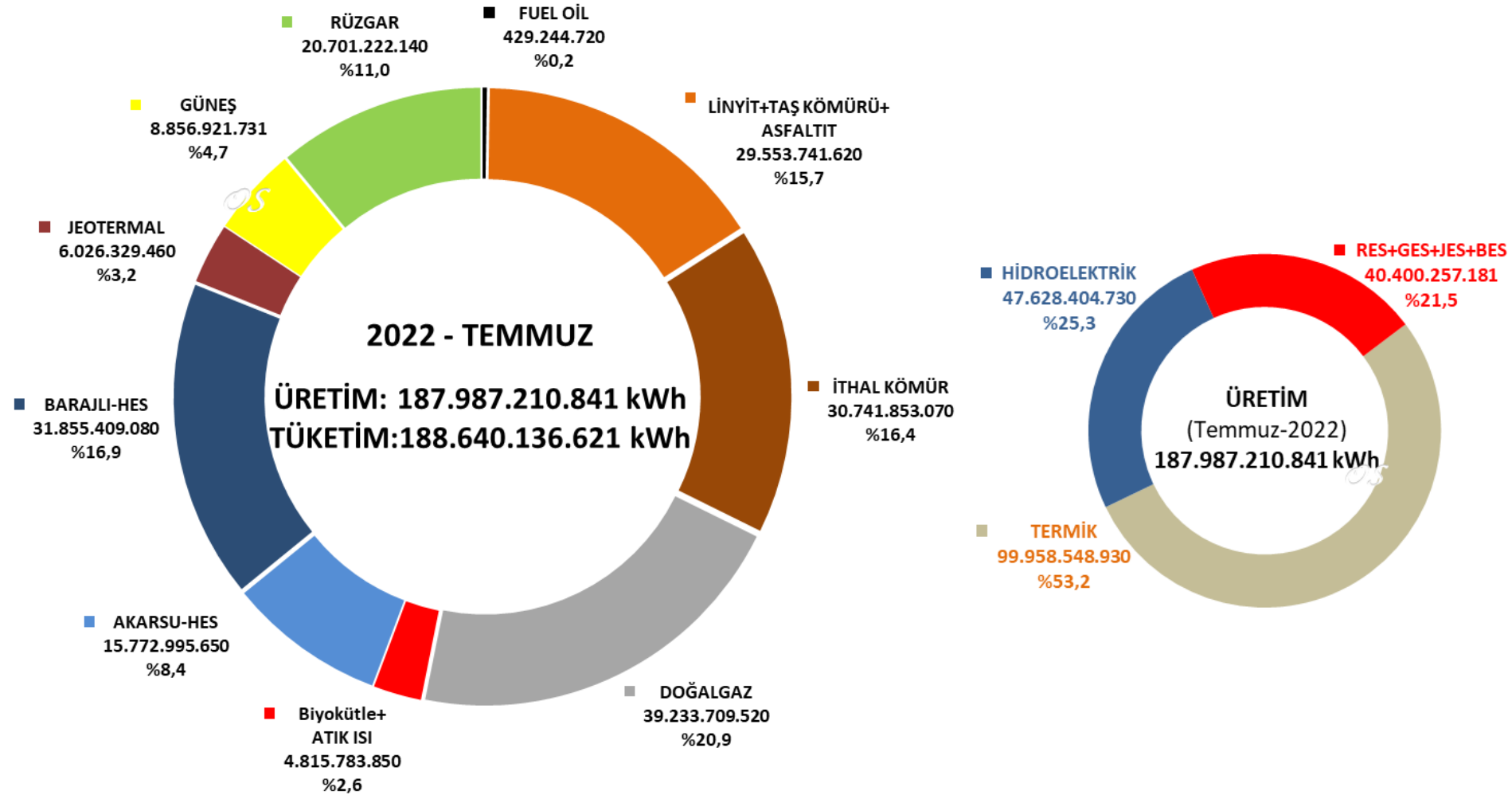
2022 yılı Temmuz ayı itibarıyla 2021 yılı sonuna göre kurulu güçte; linyit kömürü kaynaklı 16,6 MW ve ithal kömür kaynaklı 720 MW artış söz konusu olmuştur. Buna karşın doğalgaz kaynaklı güç ise 277,7 MW azalmıştır. Kurulu gücün toplamdaki artışı ise 1.995,0 MW olarak gerçekleşmiştir.

2021 yılına göre kurulu güçte; rüzgar 446,6 MW, güneş 843,1 MW, biyokütle 159,8 MW, HES 80,8 MW ve jeotermal 10,1 MW olmak üzere yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı olmak üzere toplam 1.536,1 MW'lık bir artış söz konusu olmuştur.

Kurulu güç artışında dikkat çeken en önemli gelişme Haziran'22 ayı itibarıyla ithal kömüre dayalı kurulu güç artışıdır. İthal kömürde 2021 yılı sonuna göre 720 MW olarak gerçekleşen kurulu gücün 660 MW'lık kısmı Haziran'22 ayında ortaya çıkmıştır. Emtia fiyatlarının uluslar arası piyasalardaki değişimleri, Türk Lirasının döviz kurları karşısındaki değer kaybına karşın halen ithal kaynağa dayalı elektrik üretimine olumlu yaklaşılması düşündürücü olduğu kadar kaygı verici bir gelişmedir.

Arz güvenliği ve ülke ekonomisi için elektrik üretiminde ivedilikle kaynak planlaması yapılmalı ve ithal kaynaklar yerine yüksek potansiyele sahip olduğumuz rüzgar ile güneş enerjisinden daha fazla faydalanabilme olanakları yaratılmalıdır.

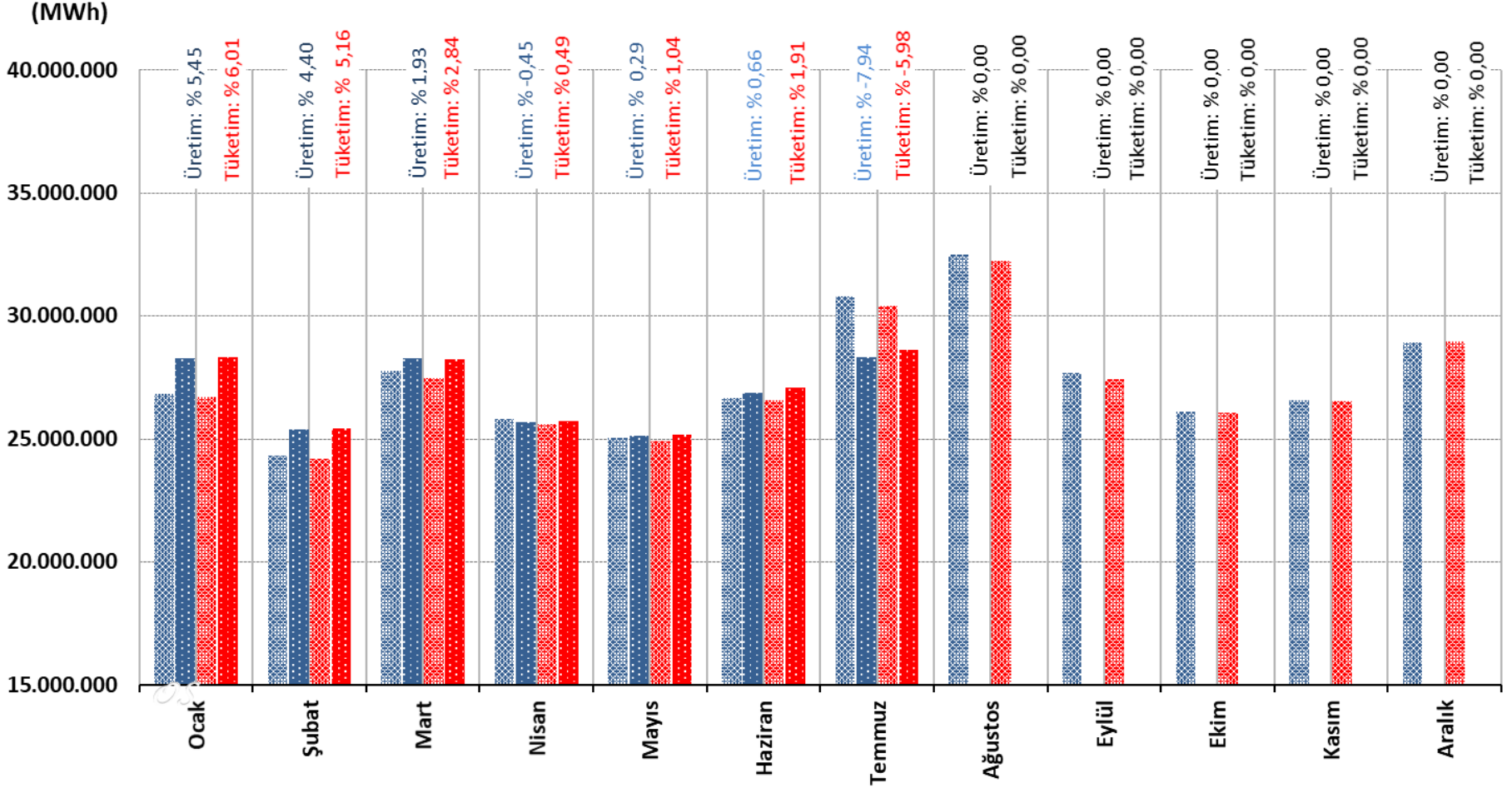
TÜRKİYE'DE ELEKTRİK ÜRETİMİ (2022)

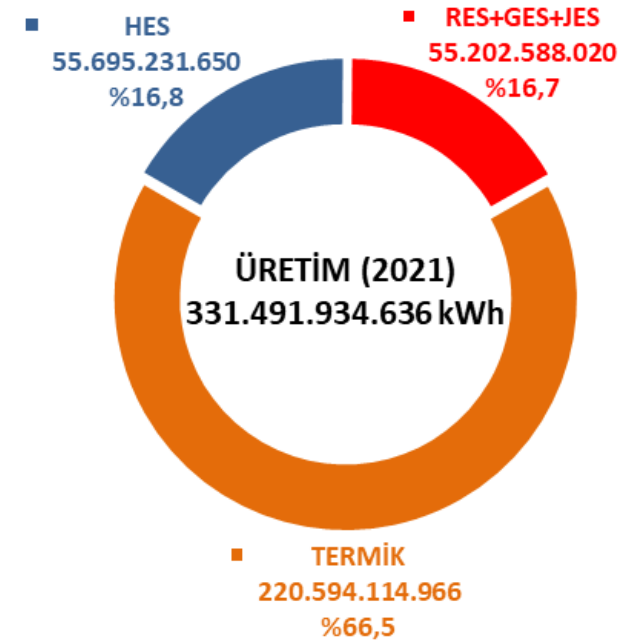
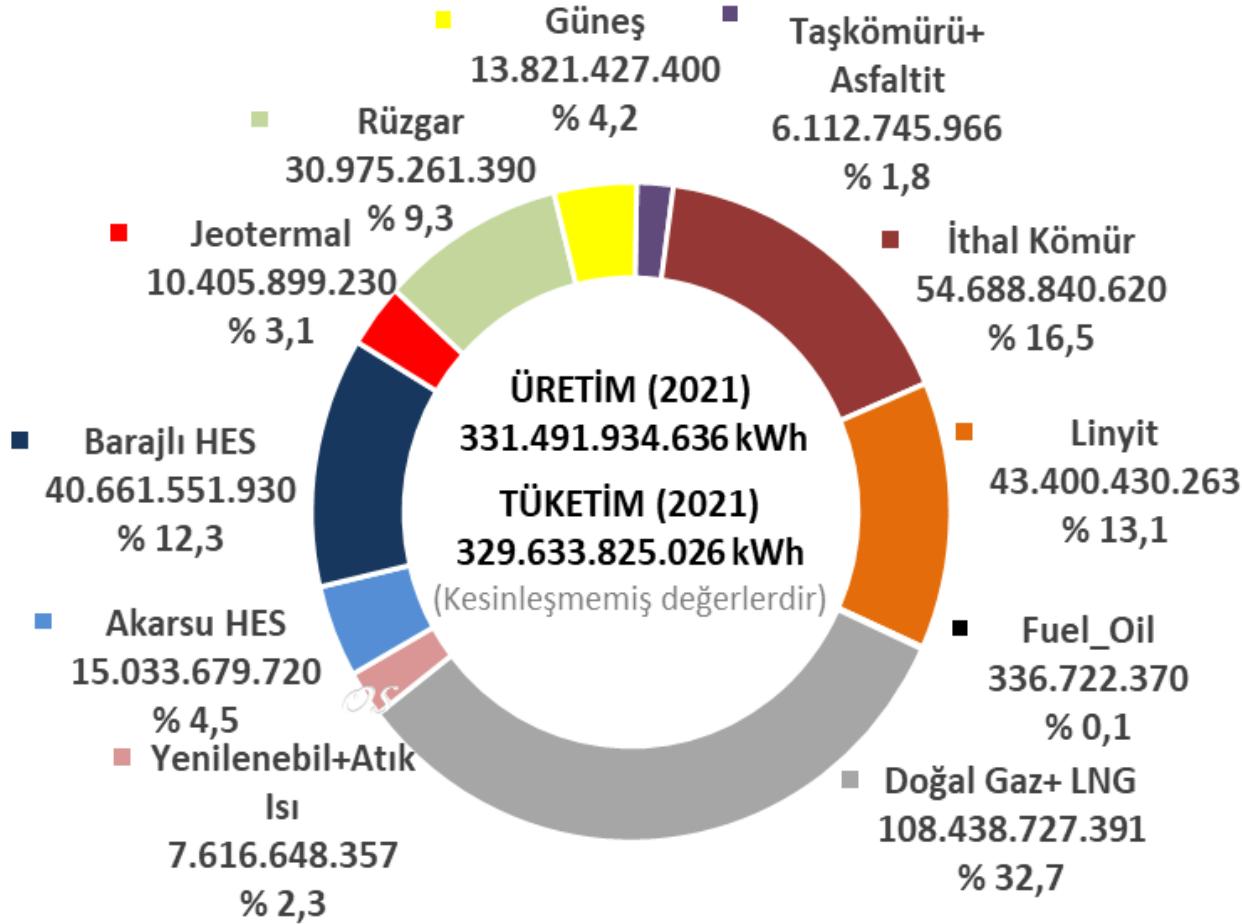
NOT: TEİAŞ-YTBS sayfasında yer alan "Günlük İstatistikler-Günlük İşletme Neticeleri" dikkate alınarak düzenlenmiş, kesinleşmemiş verilerdir.

2021-2022 YILLARI ÜRETİM ve TÜKETİMİNİN AYLARA GÖRE DEĞİŞİMLERİ

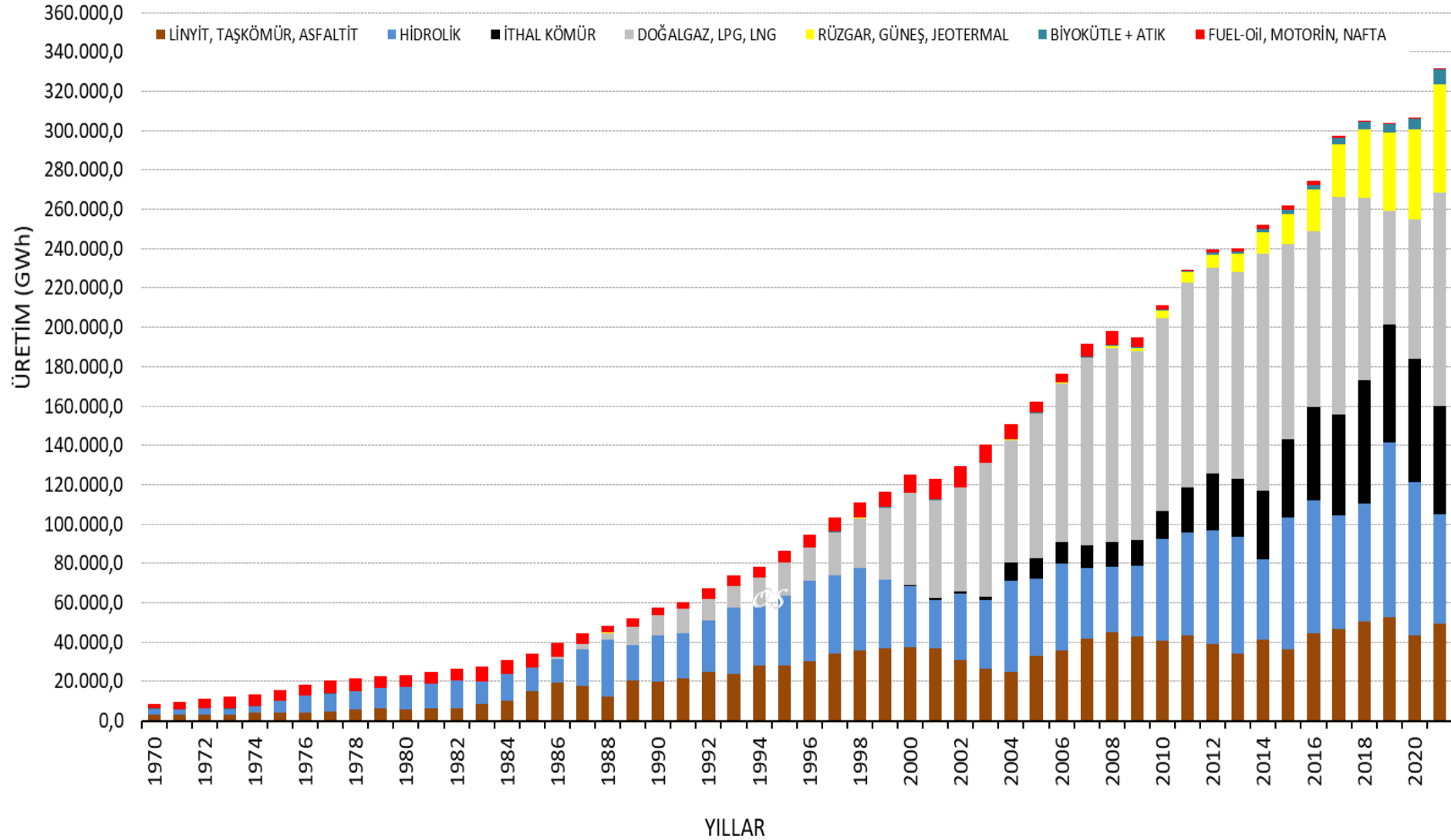
■ ÜRETİM-2021 ■ ÜRETİM-2022 ■ TÜKETİM-2021 ■ TÜKETİM-2022

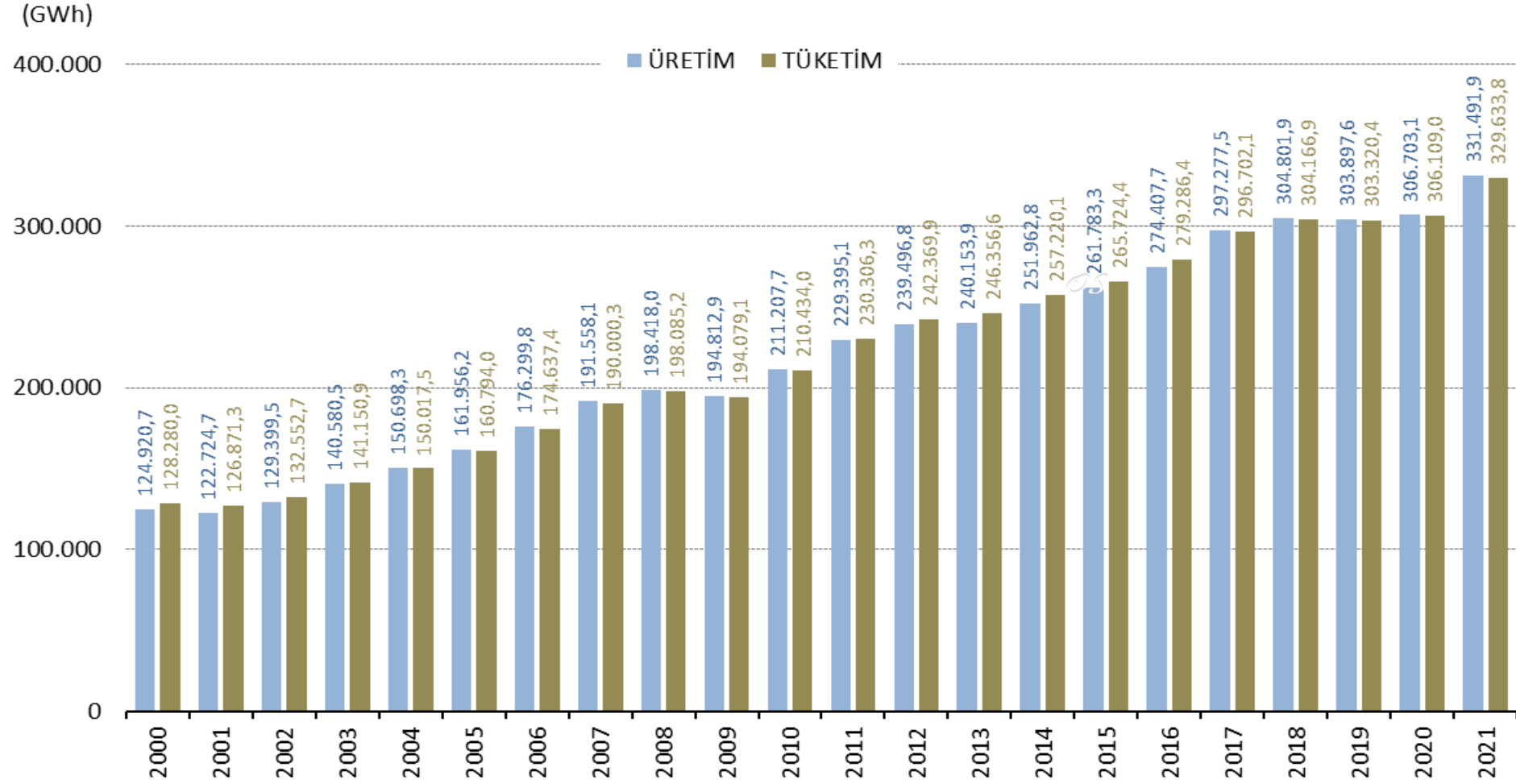
TÜRKİYE'DE ELEKTRİK ÜRETİMİ (2021)

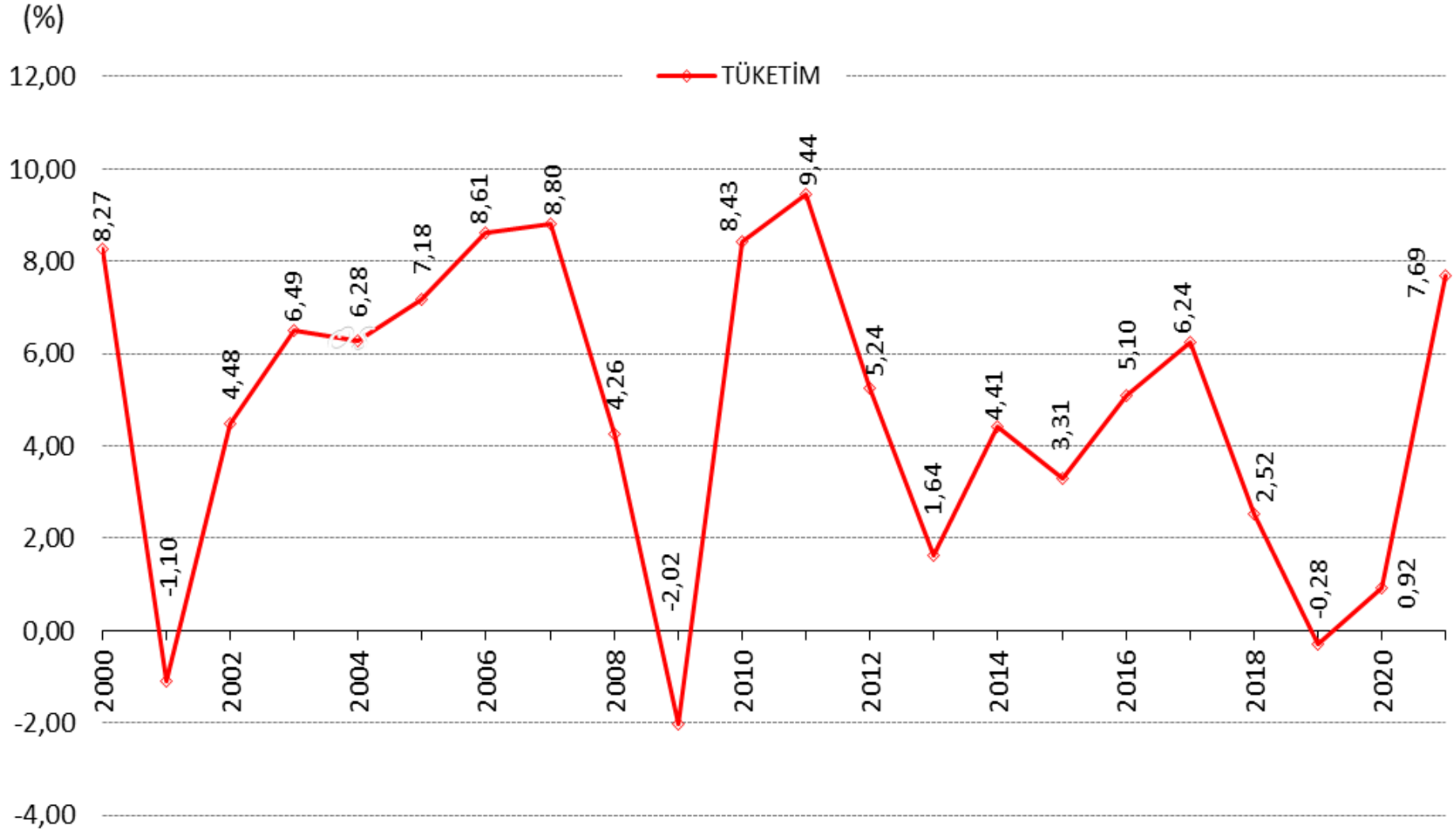
ELEKTRİK ENERJİSİ ÜRETİMİNİN KAYNAKLARA GÖRE DEĞİŞİMİ (1970 - 2021)

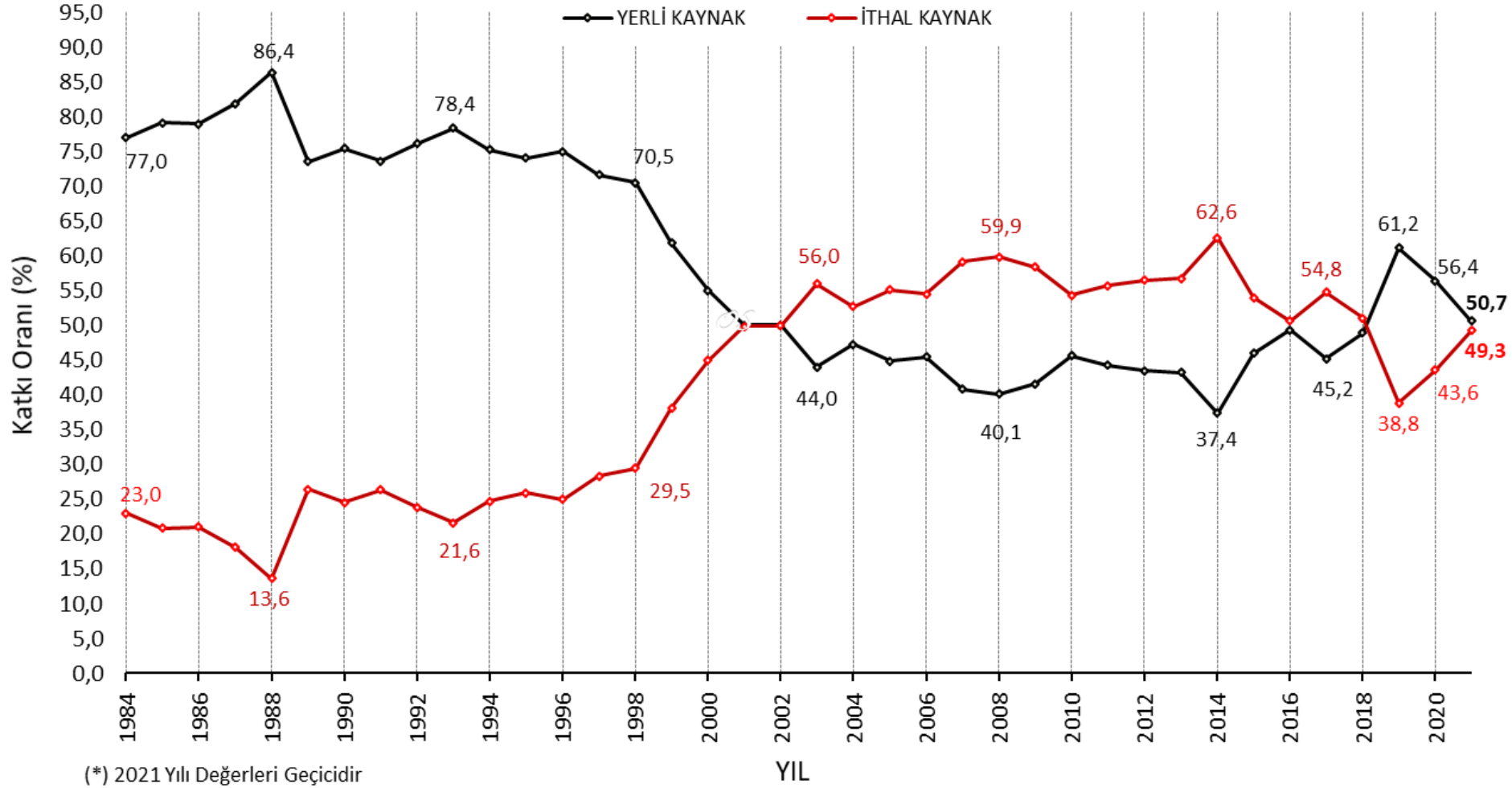
ELEKTRİK ÜRETİMİ ve TÜKETİMİNİN YILLARA GÖRE DEĞİŞİMİ (1970 - 2021)

ELEKTRİK TÜKETİMİNİN YILLIK DEĞİŞİMİ (%)

ELEKTRİK ENERJİSİ ÜRETİMİNDE YERLİ-İTHAL KAYNAK PAYI (%)

ÜRETİM

2021 sonu itibarıyla üretimde yüzde 49,3 oranında ithal kaynak kullanılmıştır. İthal kaynak kullanımında doğal gazın payı yüzde 32,7, ithal kömürün payı yüzde 16,5 ve fuel-oil payı da yüzde 0,1 olmuştur.

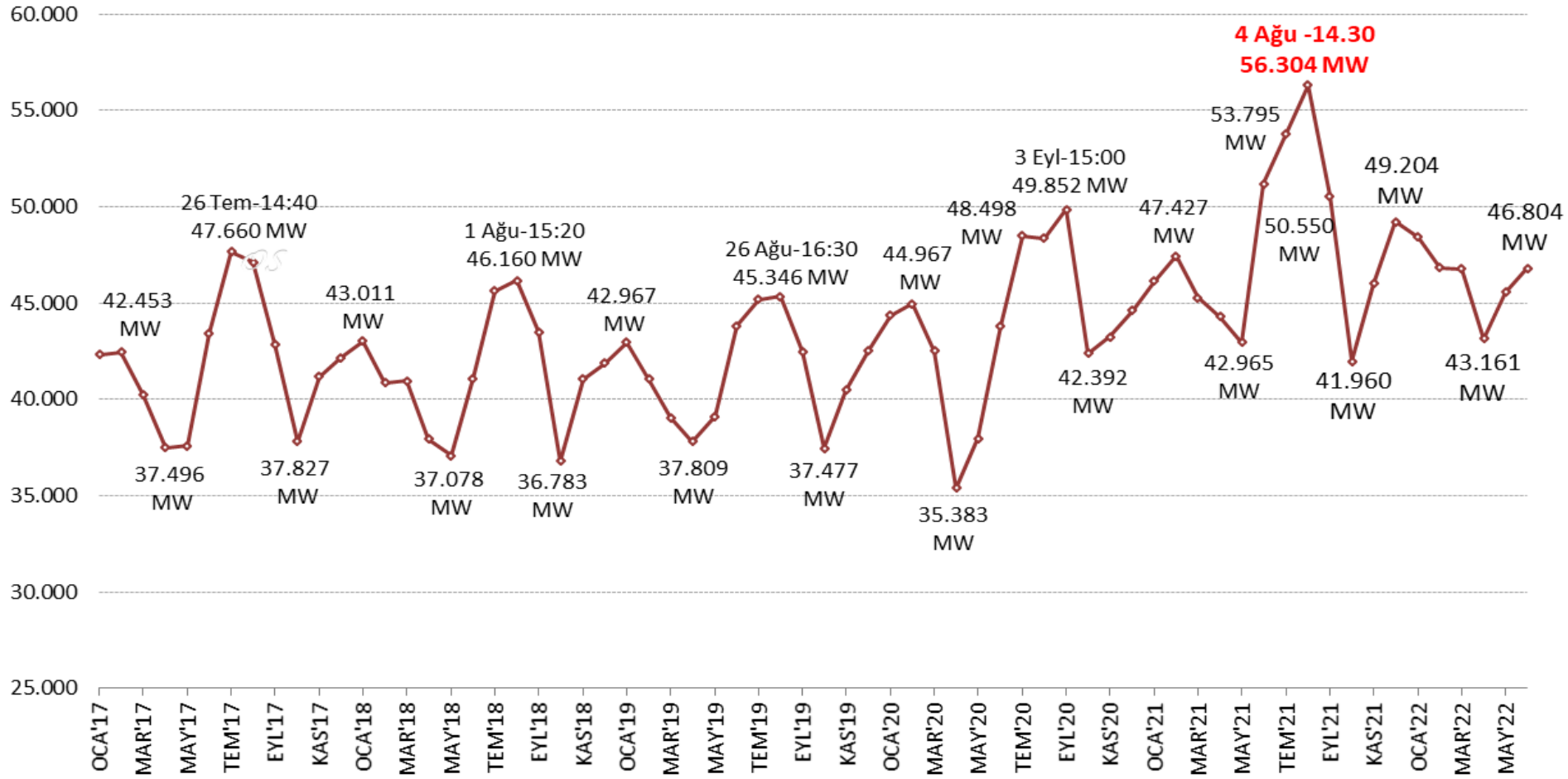
2021 yılında fosil yakıtlı termik üretimin payı yüzde 66,5 yenilenebilir enerji kaynaklı üretim ise yüzde 33,5 olarak gerçekleşmiştir.

2022 yılı Temmuz ayı kesinleşmemiş verilerine göre, üretimdeki ithal kaynak payı; doğal gazda yüzde 20,9 ithal kömürde yüzde 16,4 ve fuel-oil'de ise yüzde 0,2 olmak üzere toplam yüzde 37,3 olarak gerçekleşmiştir.

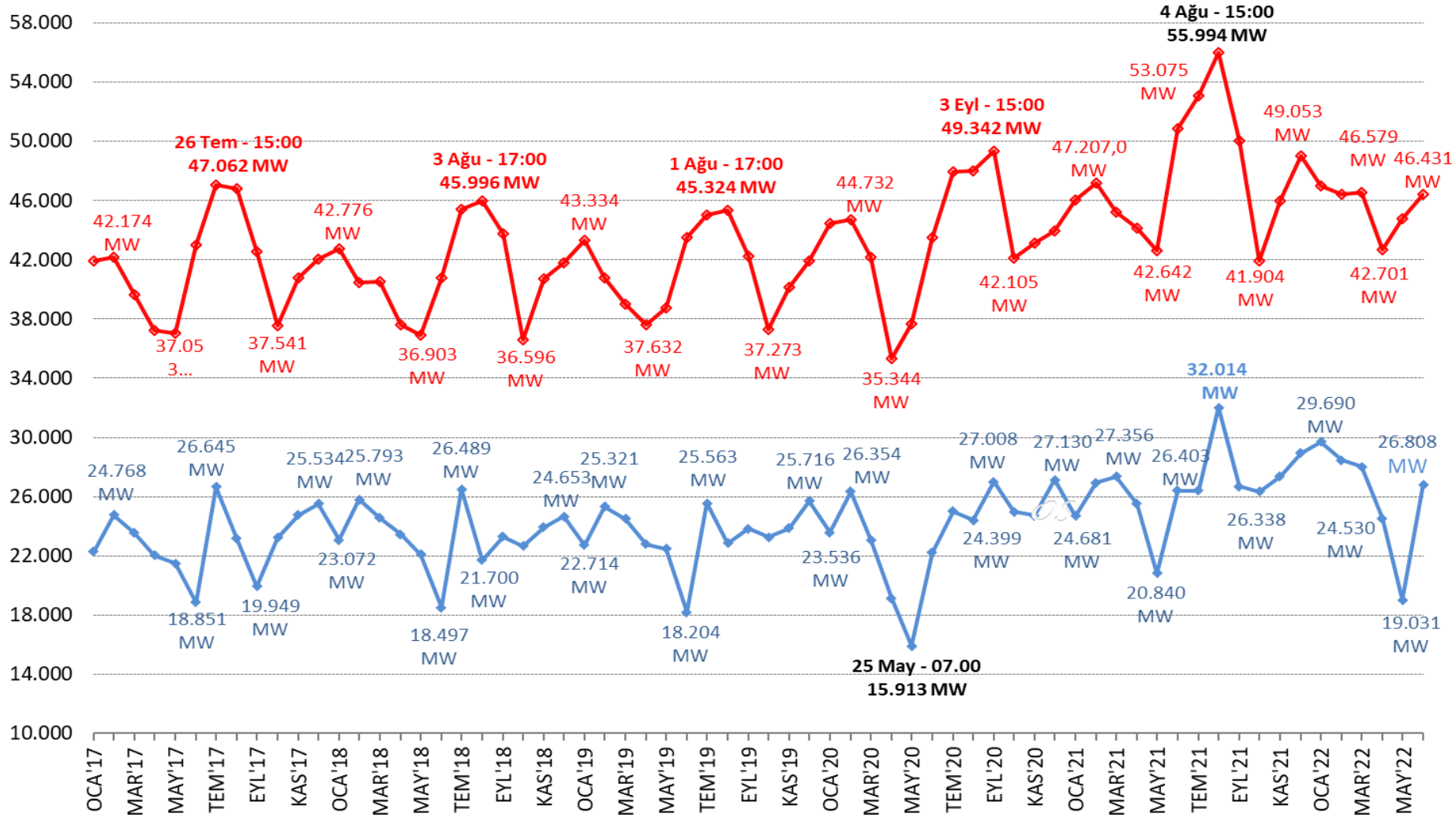
Ocak'22 ayı sonlarında yaşanan kısıt elektrik üretimine de yansımış, doğal gaz kaynaklı elektrik üretimini de durdurmuştur. Dolayısıyla Temmuz'22 ayı itibarıyla ithal kaynaklı üretim bir önceki yılın verilerine göre daha düşük seviyede gerçekleşmiştir.

2022 yılının ilk yedi ayında, üretimin yüzde 53,2'si fosil yakıtlı termik kaynaklardan, yüzde 46,8'i ise yenilenebilir enerji kaynaklarından elde edilmiştir.

SİSTEM AYLIK MAKSİMUM ANİ PUANTI (MW)

AYLIK MAKSİMUM ve MİNİMUM SAATLİK SİSTEM PUANTI (MW)

PUANT GÜÇ

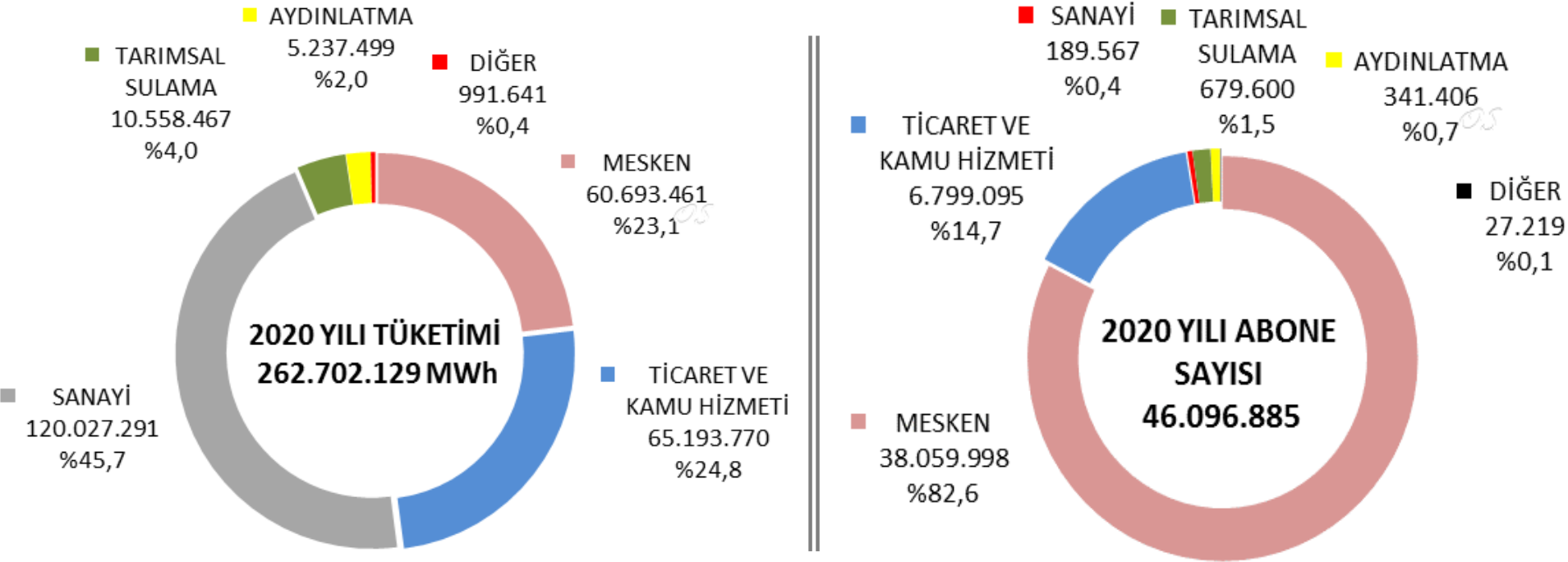
2022 yılı Nisan ayı itibarıyla 101.814,5 MW olan kurulu güce karşılık, günümüze kadar elde edilmiş reel verilere göre, elektrik enerjisi talebinde oluşan anlık maksimum anlık talep (puant) 4 Ağustos 2021 günü saat 14.40'da 56.304 MW olarak gerçekleşmiştir.

Saatlik maksimum talep de aynı gün saat:15.00 itibarıyla 55.994 MW'a kadar çıkmıştır. Saatlik talebin gün içinde genel olarak 42~45 Bin MW arasında değiştiği görülmektedir.

Mevcut kurulu güce karşılık, anlık olarak gerçekleşen ani talep (puant) göz önüne alındığında teorik olarak yedek kapasite hariç yaklaşık 45 Bin MW arz fazlası kurulu gücümüz olduğu görülmektedir.

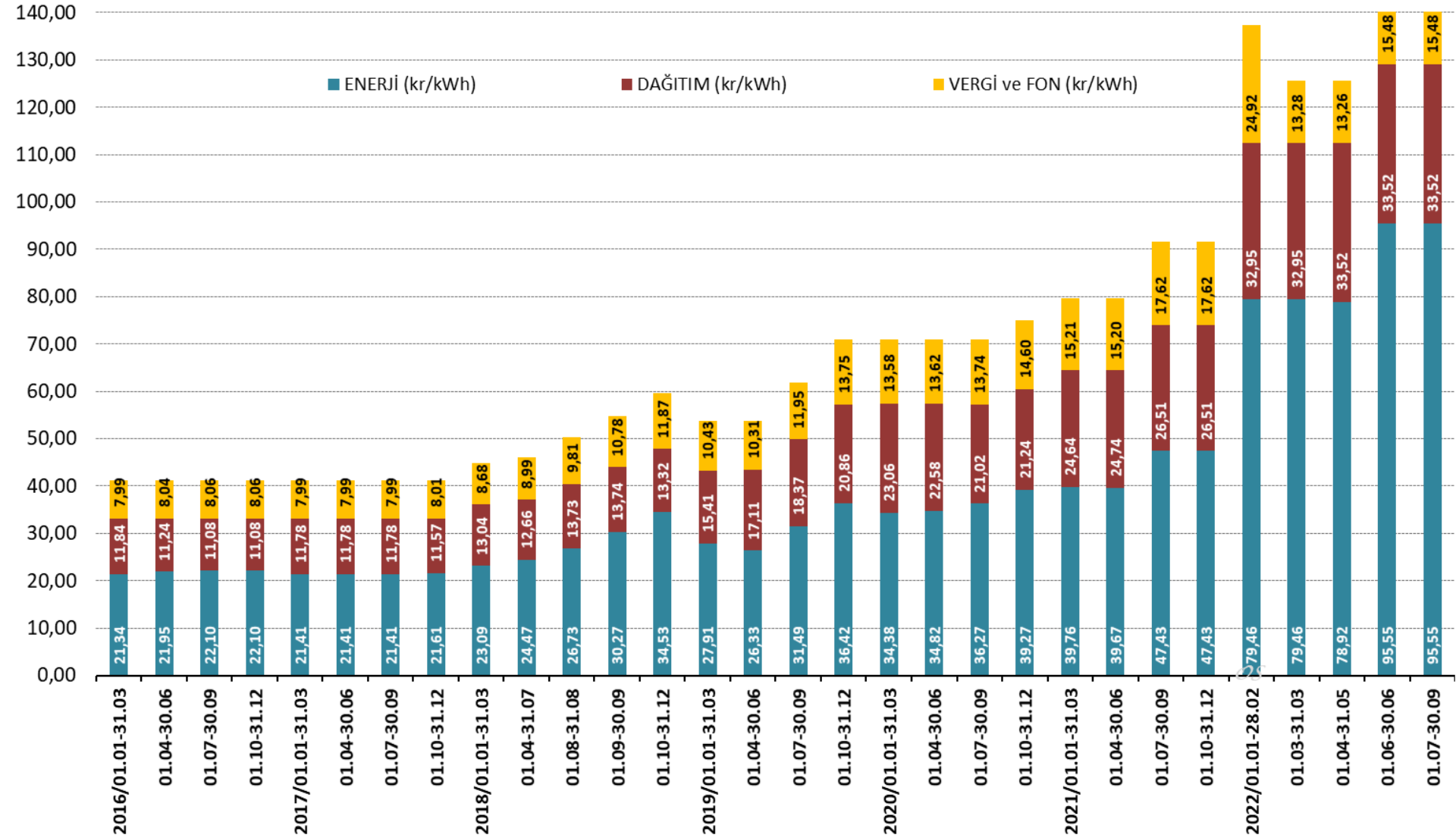
Arz fazlası 45 Bin MW'lık kapasite içinden 15 Bin MW'ı yedek kapasite olarak değerlendirdiğimizde ise ortaya plansızlıktan kaynaklı zamansız yatırım olarak gerçekleştirilmiş 30 Bin MW'lık bir kapasite çıkmaktadır.

TÜRKİYE NET TÜKETİMİ (MWh) ve ABONE SAYISI (2020)

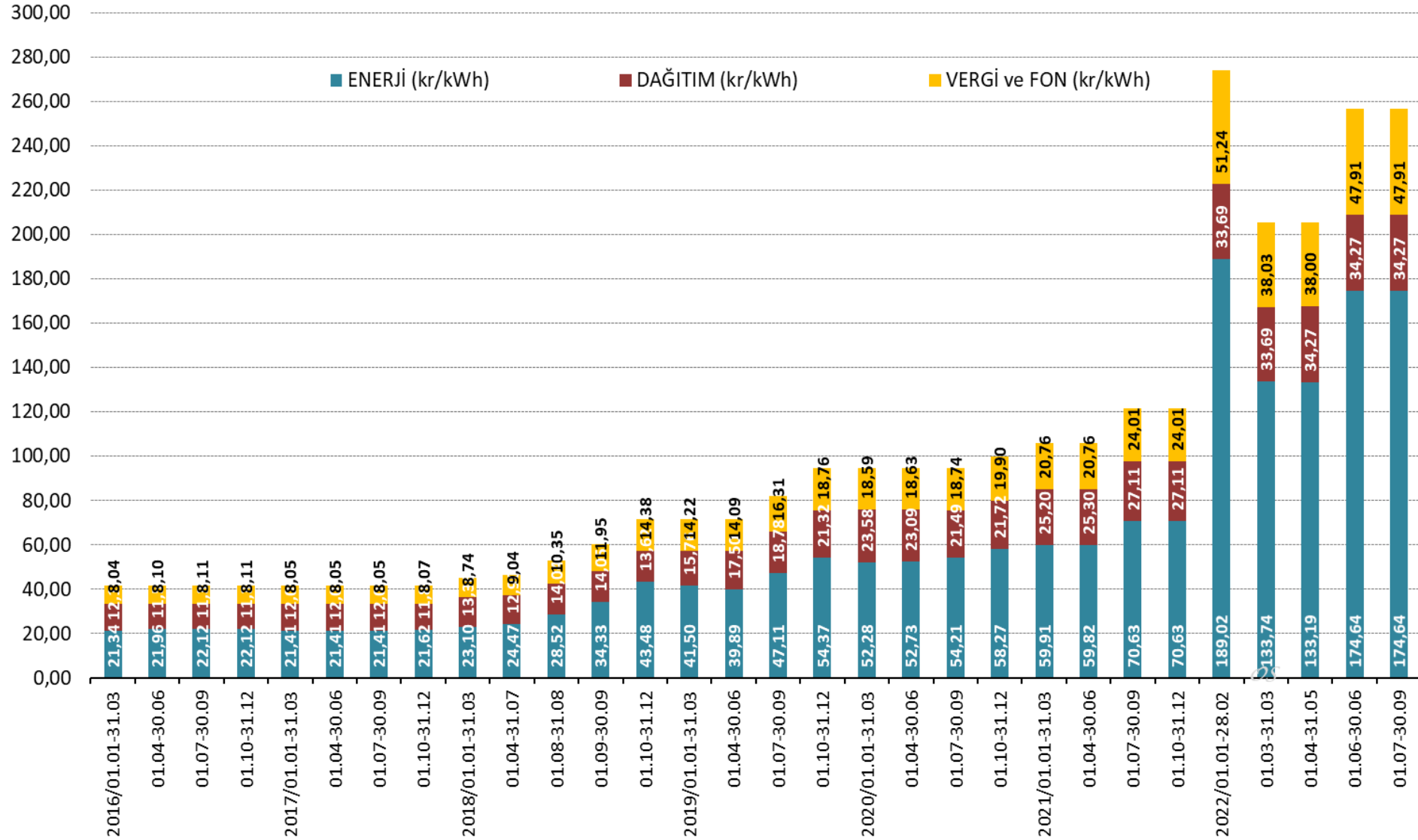

NOT: "Resmi İstatistik Programı 2017-2021" gereği, Elektrik Dağıtım ve Tüketim İstatistiklerinin yıllık olarak düzenlenerek yayınlanması Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş.'nin (TEDAŞ) sorumluluğunda olup yukarıdaki tablo, TEDAŞ tarafından yayınlanmış en son verileri içermektedir.

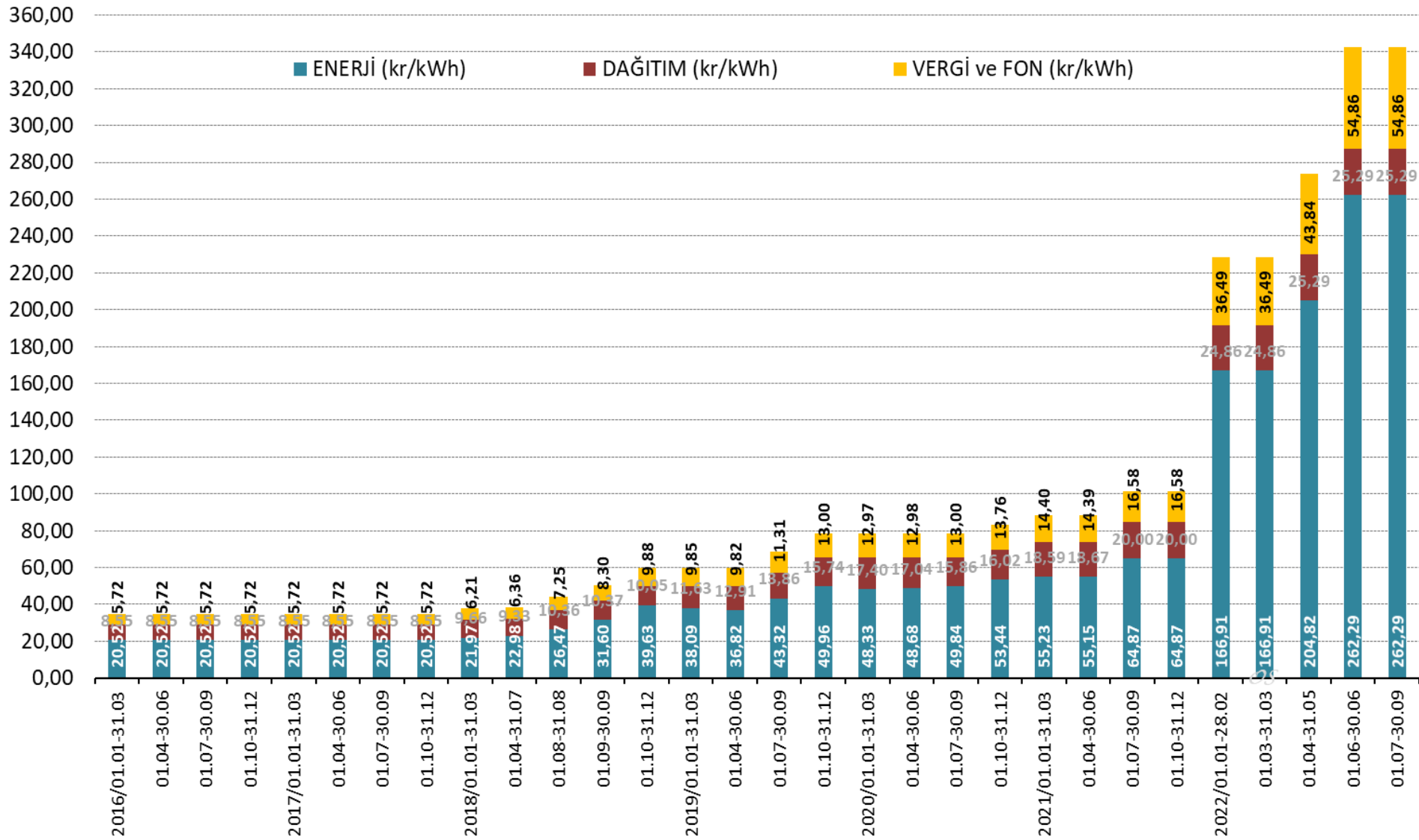
MESKEN ABONE GRUBU (TTTZ-AG) TARİFESİNİN DÖNEMLERE GÖRE DEĞİŞİMLERİ (8 kWh/gün ve altı için - kr/kWh)

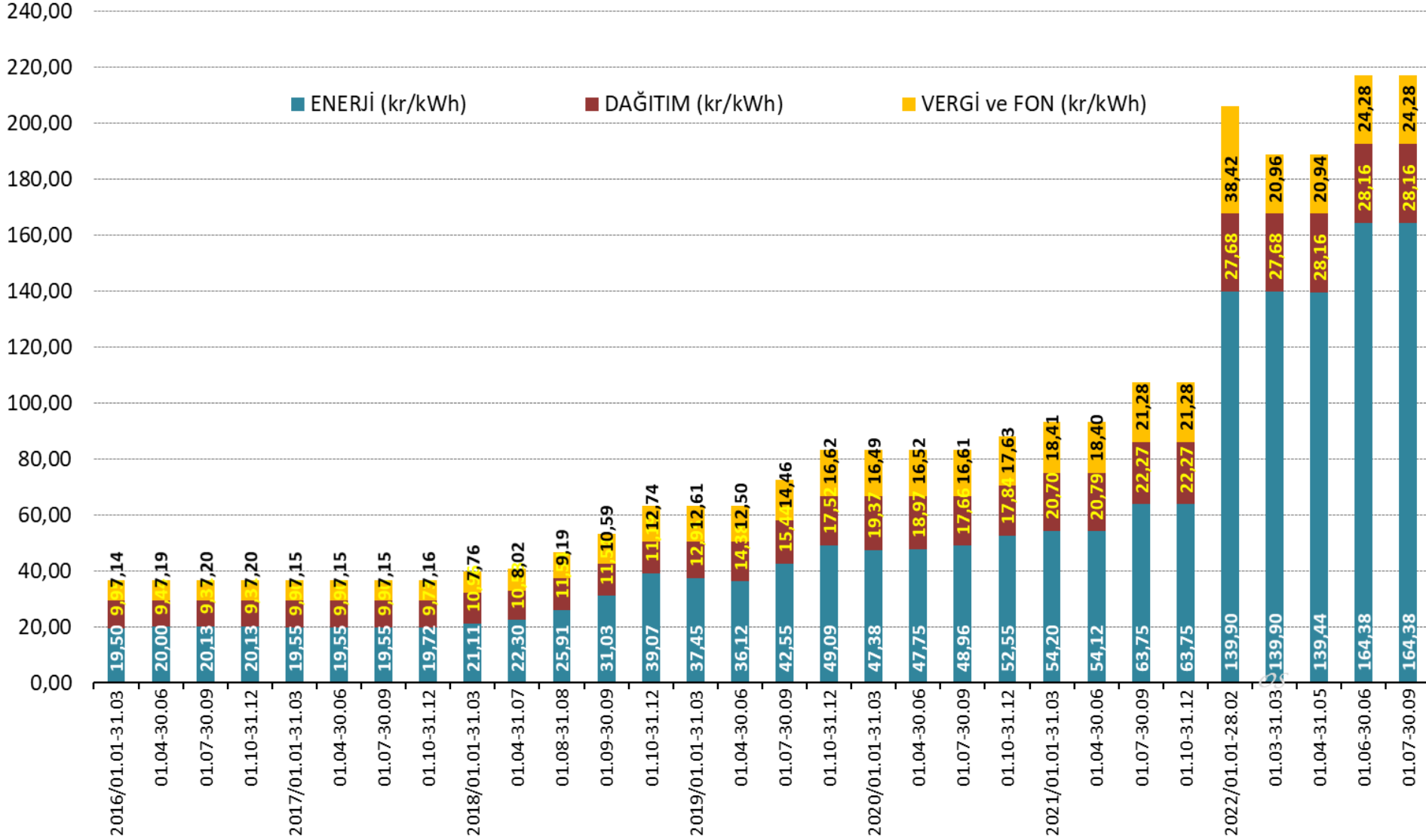
KAMU VE ÖZEL HİZMETLER SEKTÖRÜ İLE DİĞER (TİCARETHANE) ABONE GRUBU (TTTZ-AG) TARİFESİNİN DÖNEMLERE GÖRE DEĞİŞİMLERİ (30 kWh/gün ve altı için - kr/kWh)

SANAYİ ABONE GRUBU (TTTZ-AG) TARİFESİNİN DÖNEMLERE GÖRE DEĞİŞİMLERİ (kr/kWh)

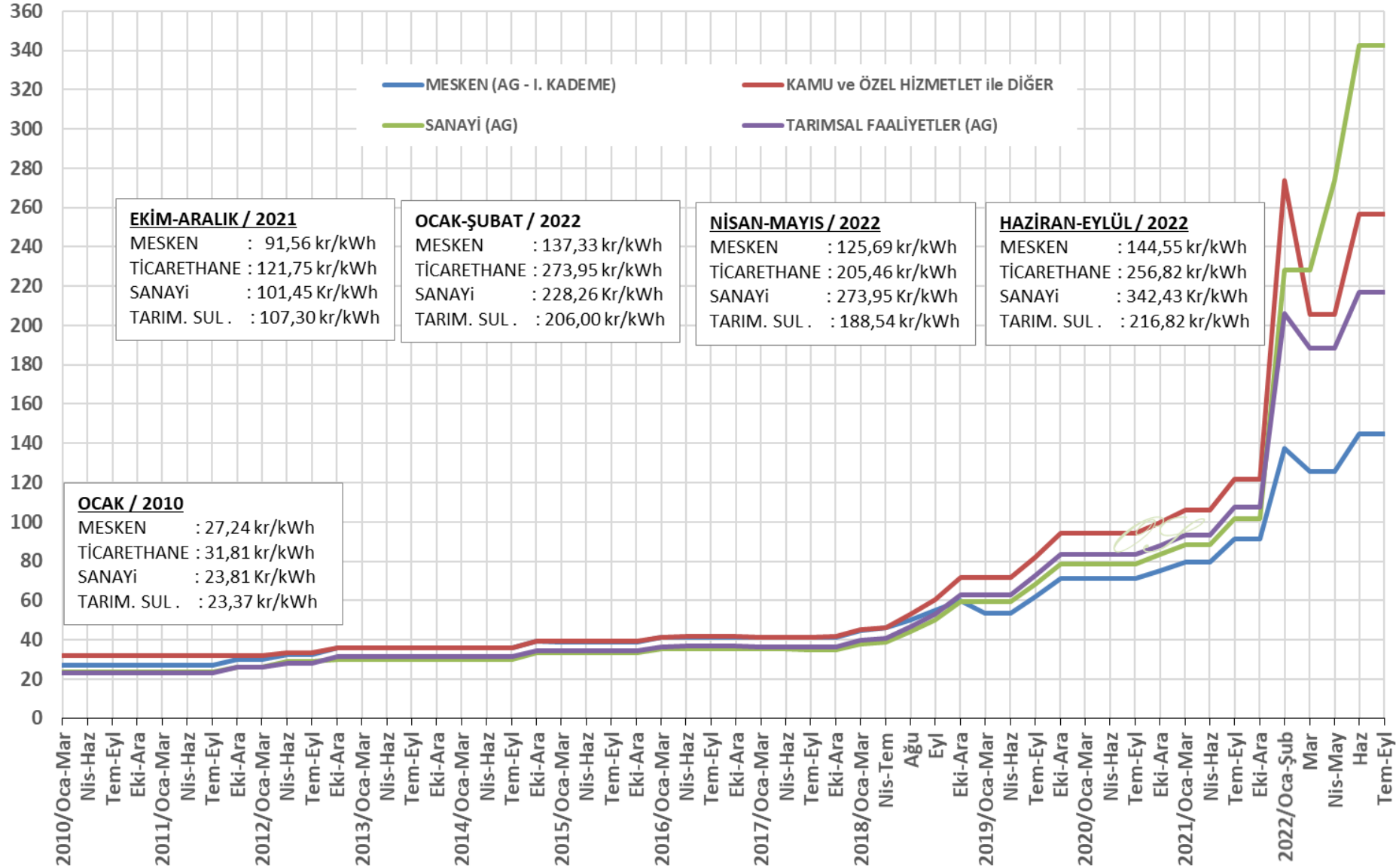

TARIMSAL FAALİYETLER ABONE GRUBU (TTTZ-AG) TARİFESİNİN DÖNEMLERE GÖRE DEĞİŞİMLERİ (kr/kWh)

DAĞITIM SİSTEMİ KULLANICILARINA UYGULANAN TEK TERİMLİ TEK ZAMANLI ELEKTRİK
TARİFELERİNİN DÖNEMSEL DEĞİŞİMİ (Vergiler Dahil – kr/kWh)

(kr/kWh)

ELEKTRİK TARİFELERİ

2022 yılı başında elektrik tarifelerine yüksek oranlarda zam yapılmıştır. Önce Mesken abone grubuna ardından da Kamu ve Özel Hizmetler Sektörü ile Diğer (Ticarethane) abone grubuna getirilen kademe uygulaması ile Mesken ve Tarımsal Faaliyetler abone grubunda uygulanan KDV indirimi, alım gücü düşük vatandaşlarımızın sorunlarına yeterli çözüm olmamıştır.

Elektrik enerjisi üretiminde ağırlıklı olarak kullanılan ithal kaynakların emtia fiyatlarındaki değişimler, Türk Lirasının döviz kurları karşısındaki değer kaybı ve elektrik üretimde kamunun yetersiz kalması elektrik tarifelerine yapılan zamların en önemli nedenleri olmuştur.

Bu nedenler siyasi iktidarın yıllardır serbestleştirme ve özelleştirme uygulamaları kapsamında izlediği ithal kaynak bağımlısı yanlış enerji politikalarının sonucunda ortaya çıkmıştır. Mevcut politikalar devam ettiği sürece de zamlar kaçınılmaz olacaktır.

SONUÇ

Elektrik özelleştirmeleri; toplumun ortak gereksinimi, günümüz koşullarında mal ve hizmet üretimi ile birey yaşamında vazgeçilemez kullanım aracı olan elektrik enerjisinde; pahalılık, uzun süreli kesintiler ve yangınlar ile yüzleşmemizi ortaya çıkarmıştır.

O nedenledir ki; serbestleştirme ve özelleştirme politikalarından bir an önce vaz geçilmeli, toplumsal faydayı gözeten, kamusal hizmet anlayışını esas alan, üretimi-iletimi-dağıtımı eş zamanlı ve kamusal fayda esasında planlayan, verimliliğe ve üretiminde yenilenebilir enerji kaynaklarına öncelik tanıyan, dikey bütünleşik merkezi ve özerk bir kamusal yapının oluşturulması kaçınılmazdır.